

Sygn. akt IV Cz 423/15

POSTANOWIENIE

Dnia 6 sierpnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w S., Wydział IV Cywilny Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Elżbieta Jaroszewicz

po rozpoznaniu w dniu 6 sierpnia 2015 r., w S.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku **T. W. i M. W.**

z udziałem **M. Ł.**

o rozstrzygnięcie w przedmiocie czynności przekraczających zakres zwykłego zarządu rzeczą wspólną

w przedmiocie wniosku uczestnika postępowania o zwolnienie od kosztów sądowych

na skutek zażalenia uczestnika postępowania

na postanowienie Sądu Rejonowego w M.

z dnia 6 lipca 2015 r., sygn. akt I Ns 27/15

postanawia:

1. zmienić zaskarżone orzeczenie w ten sposób, że zwolnić uczestnika postępowania od kosztów sądowych w postaci zaliczki na poczet opinii biegłego w kwocie 1.000 zł i oddalić wnioski o zwolnienie od kosztów postępowania w pozostałym zakresie;
2. oddalić zażalenie w pozostałym zakresie.

Sygn. akt. IV Cz 423/15

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 6 lipca 2015 roku Sąd Rejonowy w M. zwolnił uczestnika postępowania M. Ł. od kosztów sądowych w postaci części zaliczki, tj. ponad kwotę 300 zł, na poczet opinii uzupełniającej biegłego i oddalił wnioski o zwolnienie od kosztów postępowania w pozostałym zakresie.

Uczestnik postępowania zaskarżył powyższe orzeczenie zażaleniem, domagając się jego zmiany, poprzez uwzględnienie wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych w całości.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Przesłanki uzasadniające zwolnienie od kosztów sądowych normuje art. 102 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 roku. W przywołanym przepisie ustawodawca wskazał, iż zwolnienia od

kosztów sądowych może domagać się osoba fizyczna, jeżeli złoży oświadczenie, z którego wynika, że nie jest w stanie ich ponieść bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny.

W polskim procesie cywilnym obowiązuje zasada odpłatności, a wszelkie odstępstwa od jej stosowania dopuszczalne są tylko w wyjątkowych przypadkach. Kluczową rolę w tym zakresie pełni właśnie instytucja zwolnienia od kosztów sądowych. Umożliwia ona dostęp do sądu osobom ubogim, będącym w złej sytuacji rodzinnej lub majątkowej. Instytucja ta stanowi pomoc państwa dla tych, którzy nie mogą ponieść kosztów sądowych bez uszczerbku dla utrzymania siebie i rodziny. Stąd jej zastosowanie jest możliwe dopiero wówczas, gdy okaże się, że mimo poczynionych przez stronę oszczędności, nie jest ona w stanie ponieść konkretnych kosztów sądowych bez uszczerbku dla koniecznego utrzymania.

Jak wynika z przedłożonego przez skarżącego oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania, uzyskuje on zasiłek stały w kwocie 542 zł miesięcznie, przyznany decyzją Gminnego Ośrodka Pomocy (...) w T.. Mieszka wraz z matką, której dochód z tytułu świadczenia emerytalnego sięga kwoty 1.117 zł miesięcznie. Na jego miesięczne wydatki składają się koszty związane z utrzymaniem domu: energia elektryczna – 70 zł miesięcznie, wywóz nieczystości 16 zł miesięcznie, podatek od nieruchomości – 132 zł na kwartał, gaz – 50 zł miesięcznie, opał i leki - 100 zł miesięcznie, żywność – 350 zł miesięcznie, odzież – 100 zł miesięcznie. Do tego dochodzą bliżej nieokreślone, aczkolwiek oczywiste, wydatki na środki czystości i higieny osobistej.

W ocenie Sądu Okręgowego, opisana wyżej sytuacja majątkowa i życiowa powoda, który ma 41 lat i jest osobą bezrobotną, uzasadnia zwolnienie go od kosztów sądowych w postaci przypadającej na niego zaliczki na poczet kosztów uzupełniającej opinii biegłego w kwocie 1.000 zł.

Jednocześnie Sąd mając na uwadze fakt, iż opisana wyżej zaliczka na poczet wydatków związanych z opinią biegłego, jest obecnie jedynym kosztem postępowania obciążającym skarżącego, nie znalazł podstaw do uwzględnienia wniosku o zwolnienie od kosztów w pozostałym zakresie.

W tym stanie rzeczy Sąd II instancji, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., orzekł jak w sentencji.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., oddalono zażalenie w pozostałym zakresie.